

Convenția pentru protecția persoanelor referitor la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal

(Strasbourg, 28.01.1981)

Preambul

Statele membre ale Consiliului Europei, semnatare ale prezentei Convenții,

Considerând că scopul Consiliului Europei este de a realiza o uniune mai strânsă între membrii săi, respectând în mod special preeminența dreptului, precum și drepturile și libertățile fundamentale ale omului;

Considerând că este de dorit de a extinde protecția drepturilor și a libertăților fundamentale ale fiecăruia, în special a dreptului respectării vieții private, luând în considerație intensificarea procesului de circulație transfrontieră a datelor cu caracter personal, care constituie obiectul prelucrării automatizate;

Reafirmând, în același timp, angajamentul Părților în favoarea libertății informației fără a ține cont de frontiere;

Recunoscând necesitatea concilierii valorilor fundamentale ale respectării vieții private și ale circulației libere a informației între popoare,

Au convenit asupra următoarelor:

Capitolul I – Dispoziții generale

Articolul 1 – Obiectul și scopul

Scopul prezentei Convenții este de a garanta, pe teritoriul fiecărei Părți, tuturor persoanelor fizice indiferent de naționalitate sau reședință, respectarea drepturilor și libertăților lor fundamentale, și în mod special a dreptului la viața privată, în legătură cu prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal (protecția datelor).

Articolul 2 – Definițiile

În scopul prezentei Convenții:

- a.* “date cu caracter personal” - desemnează: orice informație referitoare la o persoană fizică, identificată sau identificabilă (“persoana respectivă”);
- b.* “fișier automatizat” – desemnează: orice ansamblu de informații, care constituie obiectul unei prelucrări automatizate;

- c. “prelucrarea automatizată” – semnifică operațiunile consecutive efectuate în întregime sau parțial cu ajutorul procedurilor automatizate: înregistrarea datelor, supunerea acestor date operațiilor logice și/sau aritmetice, modificarea lor, nimicirea (ștergerea), extragerea sau difuzarea lor;
- d. “administratorul fișierului” – desemnează: persoana fizică sau juridică, autoritatea publică, serviciul sau oricare alt organ competent, conform legislației naționale, pentru a decide finalitatea fișierului prelucrat, tipuri de date cu caracter personal care trebuie înregistrate și operațiunile cărora pot fi supuse.

Articolul 3 – Domeniul de aplicare

1. Părțile se obligă să aplice prezenta Convenției la fișiere și la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal în sectoarele public și privat.
2. Orice Stat poate, din momentul semnării ori depozitării instrumentului său de ratificare, acceptare, aprobare, aderare sau din orice alt moment ulterior, să aducă la cunoștință printr-o declarație adresată Secretarului General al Consiliului Europei:
 - a. că el nu va aplica prezenta Convenției la unele categorii de fișiere automatizate de date cu caracter personal, a căror listă va fi depusă. Cu toate acestea el nu trebuie să includă în această listă tipurile de fișiere automatizate supuse dispozițiilor de protecție a datelor conform legislației interne. Prin urmare, el va trebui să completeze această listă printr-o nouă declarație atunci când categoriile suplimentare de fișiere automatizate de date cu caracter personal vor fi supuse propriului regim de protecție a datelor;
 - b. că el va aplica prezenta Convenție și pentru informațiile aferente grupurilor, asociațiilor, fundațiilor, societăților, corporațiilor sau oricărei alte organizații care întrunește direct sau indirect persoane fizice, având sau nu personalitate juridică;
 - c. că el va aplica prezenta Convenție și pentru fișierele de date cu caracter personal, care nu constituie obiectul de prelucrare automatizată.
3. Orice Stat care a extins domeniul de aplicare al prezentei Convenții prin una din declarațiile vizate în alineatul 2 (b) sau (c) ale acestui articol, poate să indice în această declarație că extinderile nu se vor aplica decât pentru unele categorii de fișiere cu caracter personal, lista cărora va fi depusă.
4. Orice Parte care, conform declarației prevăzute în alineatul 2 (a) al acestui articol, a exclus unele categorii de fișiere automatizate de date cu caracter personal, nu poate cere aplicarea prezentei Convenții pentru aceste categorii de fișiere unei Părți care nu le-a exclus.

5. De asemenea, o Parte, care n-a recurs la una din extinderile prevăzute de alineatele 2 (b) și (c) ale acestui articol, nu poate aplica prezenta Convenție asupra acestor puncte în ceea ce privește altă Parte care a recurs la astfel de extinderi.
6. Cât privește Statul care a formulat declarațiile prevăzute de alineatul 2 al prezentului articol, ele vor intra în acțiune în momentul intrării în vigoare a Convenției, dacă acest Stat le-a făcut din momentul semnării sau depozitării instrumentului de ratificare, acceptare, aprobare sau aderare sau trei luni mai târziu din momentul primirii lor de către Secretarul General al Consiliului Europei, dacă ele (declarațiile) au fost formulate ulterior. Aceste declarații vor putea fi retrase în întregime sau parțial printr-o notificare adresată Secretarului General al Consiliului Europei. Retragerea intră în vigoare după trei luni din momentul primirii notificării.

Capitolul II – Principiile de bază pentru protecția datelor

Articolul 4 – Angajamentele Părților

1. Fiecare Parte adoptă în legislația sa măsurile necesare asigurării funcționării principiilor de bază pentru protecția datelor enumerate în prezentul capitol.
2. Aceste măsuri trebuie să fie adoptate cel târziu în momentul intrării în vigoare a prezentei Convenții în privința aceluși Stat.

Articolul 5 – Caracteristica datelor

Datele cu caracter personal care constituie obiectul prelucrării automatizate sunt:

- a.* obținute și prelucrate în mod corect și legal;
- b.* înregistrate pentru scopuri determinate și legitime și nu pot fi utilizate într-un mod incompatibil cu aceste scopuri;
- c.* adecvate, pertinente și non excesive scopurilor pentru care au fost înregistrate;
- d.* exacte și dacă este necesar, actualizate;
- e.* păstrate sub o formă ce permite identificarea persoanelor respective pentru un termen nu mai mare decât cel necesar scopurilor pentru care au fost înregistrate datele.

Articolul 6 – Categoriile particulare de date

Datele cu caracter personal referitoare la originea rasială, opiniile politice, convingerile religioase și alte convingeri, cât și datele cu caracter personal referitoare la sănătate sau la viața sexuală pot fi prelucrate în mod automat numai dacă dreptul intern prevede garanțiile necesare. Aceste prevederi se referă și la datele cu caracter personal privind condamnările penale.

Articolul 7 – Securitatea datelor

Măsurile potrivite de securitate sunt luate pentru protejarea datelor cu caracter personal înregistrate în fișierele automatizate contra distrugerii accidentale sau neautorizate, sau pierderii accidentale cât și contra accesului, modificării sau difuzării neautorizate.

Articolul 8 – Garanțiile suplimentare pentru persoanele vizate

Orice persoană trebuie să aibă posibilitatea:

- a.* de a cunoaște atât existența fișierului automatizat de date cu caracter personal, finalitățile sale principale, cât și identitatea, și reședința permanentă sau sediul principal al proprietarului fișierului;
- b.* de a obține într-un termen rezonabil și fără amânare sau cheltuieli excesive atât confirmarea existenței sau inexistenței, în fișierul automatizat, a datelor cu caracter personal ce o vizează, precum și comunicarea acestor informații într-o formă inteligibilă;
- c.* de a obține, în caz de necesitate, rectificarea sau ștergerea acestor date în cazul când pe parcursul prelucrării lor au fost încălcate dispozițiile dreptului intern care asigură efectul principiilor de bază enumerate în articolele 5 și 6 ale prezentei Convenții;
- d.* de a face recurs în cazul când nu i se răspunde la o cerere de confirmare sau, în caz de necesitate, de comunicare, de rectificare sau de ștergere a datelor, prevăzute de alineatele “b” și “c” ale prezentului articol.

Articolul 9 – Excepțiile și restricțiile

1. Nu se admite nici o excepție de la prevederile articolelor 5, 6 și 8 ale prezentei Convenții, decât în limitele definite de prezentul articol.
2. Este posibilă derogarea de la dispozițiile articolelor 5, 6 și 8 ale prezentei Convenții în cazul când o astfel de derogare, prevăzută de legislația Părții, constituie o măsură necesară într-o societate democratică:
 - a) pentru apărarea securității Statului, siguranței publice, în interesul sistemului monetar al Statului sau represiunea infracțiunilor penale;
 - b) pentru protecția persoanei vizate și a drepturilor și libertăților altora.
3. Restricțiile în exercitarea drepturilor vizate în alineatele “b”, “c” și “d” ale articolului 8 pot fi prevăzute de lege referitor la fișierele automatizate ale datelor cu caracter personal utilizate în scopuri statistice ori cercetări științifice, evident, atunci când se încalcă drepturile la viața privată a persoanelor vizate.

Articolul 10 – Sancțiunile și recursurile

Fiecare Parte se obligă să stabilească sancțiuni și recursuri adecvate vizând încălcările dispozițiilor dreptului intern care fac efective principiile de bază pentru protejarea datelor enumerate în prezentul capitol.

Articolul 11 – Protecția suplimentară

Nici una din dispozițiile prezentului capitol nu va fi interpretată drept o limitare sau o încălcare a dreptului fiecărei Părți de a acorda persoanelor vizate o protecție mai mare decât cea prevăzută de prezenta Convenție.

Capitolul III – Fluxurile transfrontiere de date

Articolul 12 – Fluxurile transfrontiere de date cu caracter personal și dreptul intern

1. Dispozițiile următoare se aplică în cazul transferului peste frontierele naționale, indiferent de suportul utilizat, a datelor cu caracter personal, care constituie obiectul prelucrărilor automatizate ori acumulate în scopul de a le supune unei astfel de prelucrări.
2. O Parte nu poate, având drept scop unic protecția vieții private, să interzică sau să supună unei autorizații speciale fluxurile transfrontiere de date cu caracter personal destinate teritoriului unei alte Părți.
3. Cu toate acestea fiecare Parte poate deroga de la dispozițiile alineatului 2:
 - a) în măsura în care legislația sa prevede o reglementare specifică pentru unele categorii de date cu caracter personal sau de fișiere automatizate de date cu caracter personal, în dependență de caracterul acestor date sau fișiere, excepție fiind cazul când regulamentul altei Părți prezintă măsuri echivalente de protecție;
 - b) în cazul când transferul este efectuat de pe teritoriul său spre teritoriul unui alt Stat non contractant via teritoriul altei Părți, pentru a evita ca un astfel de transfer să neglijeze legislația Părții menționate la începutul prezentului alineat.

Capitolul IV – Ajutorul reciproc

Articolul 13 – Cooperarea între Părți

1. Părțile se obligă să-și acorde sprijin reciproc pentru implementarea prezentei Convenții:
2. În acest scop:
 - a) fiecare Parte desemnează una sau mai multe autorități a căror denumire și adresă le comunică Secretarului General al Consiliului Europei;
 - b) fiecare Parte care a desemnat mai multe autorități indică în comunicatul amintit în alineatul precedent atribuțiile fiecărei autorități;

3. O autoritate desemnată de o Parte la cererea unei autorități numite de o altă Parte:
 - a) va furniza informații referitor la legislația sa și practica sa administrativă în domeniul protecției datelor;
 - b) va lua, în conformitate cu dreptul său intern și având drept scop unic protecția vieții private, toate măsurile adecvate pentru a furniza informații referitor la prelucrarea automatizată efectuată pe teritoriul său, cu excepția datelor cu caracter personal, care constituie obiectul acestei prelucrări.

Articolul 14 – Asistența pentru persoanele vizate cu reședința permanentă în străinătate

1. Fiecare Parte acordă asistență oricărei persoane cu reședința în străinătate pentru ca această persoană să-și exercite drepturile prevăzute de legislația sa internă, asigurând efectul principiilor enumerate în articolul 8 al prezentei Convenții.
2. Dacă o astfel de persoană are reședință pe teritoriul altei Părți, ea trebuie să aibă posibilitatea de a-și prezenta cererea prin intermediul unei autorități numite de această Parte.
3. Cererea de asistență trebuie să conțină toate indicațiile necesare, mai ales privitor la:
 - a. Numele, adresa și toate celelalte elemente necesare pentru identificarea solicitantului;
 - b. Fișierul automatizat de date cu caracter personal la care se referă cererea sau administratorul fișierului;
 - c. Scopul cererii.

Articolul 15 – Garanțiile privitor la asistența prestată de autoritățile desemnate

1. O autoritate desemnată de o Parte, care a primit informații de la o autoritate desemnată de altă Parte, fie conform unei cereri de asistență, fie că răspunde la o cerere de asistență formulată de ea însăși nu va putea utiliza aceste informații în alte scopuri decât cele indicate în cererea de asistență.
2. Fiecare Parte va supraveghea ca persoanele care aparțin sau acționează în numele autorității desemnate să respecte secretul sau confidențialitatea acestei informații.
3. Nici într-un caz o autoritate desemnată nu va fi autorizată să formuleze, conform articolului 14, alineatul 2, o cerere de asistență în numele unei persoane cu reședința în străinătate, din propria inițiativă și fără consimțământul acestei persoane.

Articolul 16 – Respingerea cererilor de asistență

O autoritate desemnată, care a primit o cerere de asistență conform articolelor 13 sau 14 ale prezentei Convenții nu poate refuza să o execute decât dacă:

- a) cererea este incompatibilă cu atribuțiile în domeniul protecției datelor a autorităților împuternicite să răspundă;
- b) cererea nu corespunde dispozițiilor prezentei Convenții;
- c) executarea cererii va fi incompatibilă cu suveranitatea, securitatea sau ordinea publică a Părții care a desemnat autoritatea, sau cu drepturile și libertățile fundamentale ale persoanelor subordonate jurisdicției acestei Părți.

Articolul 17 – Cheltuielile și procedurile de asistență

1. Ajutorul reciproc pe care Părțile și-l acordă conform articolului 13, cât și asistența acordată persoanelor în străinătate conform articolului 14 nu va implica achitarea cheltuielilor și taxelor, cu excepția celor aferente experților și translatorilor. Aceste cheltuieli și taxe vor fi pe seama Părții care a numit autoritatea ce a depus cererea de asistență.
2. Persoana implicată nu poate fi obligată să plătească, în legătură cu demersurile întreprinse de sine stătător pe teritoriul altei Părți, alte cheltuieli și taxe decât cele cerute de la persoanele care au reședința pe teritoriul acestei Părți.
3. Alte modalități referitoare la asistența vizând în mod special formele și procedurile cât și limbile vorbite vor fi stabilite direct între Părțile respective.

Capitolul V – Comitetul consultativ

Articolul 18 – Componenta comitetului

1. După intrarea în vigoare a prezentei Convenții este format un comitet consultativ.
2. Fiecare Parte numește un reprezentant și un locțiitor în acest comitet. Orice Stat membru al Consiliului Europei, care nu este Parte a Convenției are dreptul de a fi reprezentat în comitet de un observator.
3. Comitetul consultativ poate, printr-o decizie unanimă, să invite orice Stat ce nu este membru al Consiliului Europei, și care nu este Parte a Convenției să participe prin intermediul unui observator la una din ședințele sale.

Articolul 19 – Funcțiile comitetului

Comitetul consultativ:

- a. poate face propuneri pentru a facilita și a ameliora aplicarea Convenției;

- b. poate face propuneri de amendament la prezenta Convenție în conformitate cu articolul 21;
- c. formulează un aviz privind orice propunere de amendament la prezenta Convenție care-i este prezentat conform articolului 21;
- d. poate, la cererea unei Părți, să-și exprime părerea referitor la orice problemă de implementare a prezentei Convenții.

Articolul 20 – Procedura

1. Comitetul consultativ este convocat de Secretarul General al Consiliului Europei. Prima sa reuniune are loc după 12 luni de la intrarea în vigoare a prezentei Convenții. În continuare el se întrunește cel puțin o dată la doi ani și de fiecare dată când convocarea e cerută de cel puțin o treime din reprezentanții Părților.
2. Majoritatea reprezentanților Părților constituie cvorumul necesar pentru desfășurarea reuniunilor Comitetului consultativ.
3. La sfârșitul fiecărei adunări comitetul consultativ prezintă Comitetului Miniștrilor al Consiliului Europei un raport asupra activității sale și asupra funcționării Convenției.
4. În limita dispozițiilor prezentei Convenții comitetul consultativ își stabilește regulamentul interior.

Capitolul VI – Amendamente

Articolul 21 – Amendamente

1. Amendamente la prezenta Convenție pot fi propuse de o Parte, de Comitetul Miniștrilor al Consiliului Europei sau de comitetul consultativ.
2. Orice propunere de amendament este comunicată de către Secretarul General al Consiliului Europei Statelor membre ale Consiliului Europei și fiecărui Stat nemembru care a aderat sau a fost invitat să adere la prezenta Convenție conform dispozițiilor articolului 23.
3. Pe lângă aceasta, orice amendament propus de o Parte ori de către Comitetul Miniștrilor este comunicat comitetului consultativ, care prezintă Comitetului Miniștrilor părerea sa referitor la amendamentul propus.
4. Comitetul Miniștrilor examinează amendamentul propus și orice aviz prezentat de către comitetul consultativ și-l poate aproba.

5. Textul oricărui amendament aprobat de către Comitetul Miniștrilor conform alineatului 4 al prezentului articol este transmis Părților spre acceptare.
6. Orice amendament aprobat conform alineatului 4 al prezentului articol va intra în vigoare în a treizecea zi după ce toate Părțile vor informa Secretarul General că ele l-au acceptat.

Capitolul VII – Clauzele finale

Articolul 22 – Intrarea în vigoare

1. Prezenta Convenție este deschisă spre semnare Statelor membre ale Consiliului Europei. Ea va fi supusă ratificării, acceptării sau aprobării. Instrumentele de ratificare, acceptare sau aprobare vor fi depozitate la Secretarul General al Consiliului Europei.
2. Prezenta Convenție va intra în vigoare din prima zi a lunii care urmează după o perioadă de trei luni din ziua când cinci State membre ale Consiliului Europei își vor exprima consimțământul lor de a fi legate prin Convenție conform dispozițiilor alineatului precedent.
3. Pentru orice Stat membru care își va exprima ulterior consimțământul de a fi legat de Convenție, aceasta va intra în vigoare în prima zi a lunii care urmează după perioada de trei luni din ziua depunerii instrumentului de ratificare, acceptare sau aprobare.

Articolul 23 – Aderarea Statelor nemembre

1. După intrarea în vigoare a prezentei Convenții Comitetul Miniștrilor al Consiliului Europei va putea invita orice Stat nemembru al Consiliului Europei să adere la prezenta Convenție printr-o hotărâre luată de majoritatea prevăzută în articolul 20.d al Statutului Consiliului Europei și unanim de reprezentanții Statelor contractante cu drept de participare în comitet.
2. Pentru orice Stat aderent Convenția va intra în vigoare în prima zi a lunii, care urmează după perioada de trei luni de la depozitarea instrumentului de aderare la Secretarul General al Consiliului Europei.

Articolul 24 – Clauza teritorială

1. Orice Stat poate, în momentul semnării sau în momentul depunerii instrumentelor sale de ratificare, acceptare, aprobare sau aderare să indice teritoriul sau teritoriile asupra cărora se va aplica prezenta Convenție.
2. Orice Stat poate în orice alt moment ulterior, printr-o declarație adresată Secretarului General al Consiliului Europei, să extindă aplicarea prezentei Convenții asupra oricărui alt teritoriu indicat în declarație. Convenția va intra în vigoare referitor la

aceste teritorii în prima zi a lunii care urmează după o perioadă de trei luni de la aprobarea declarației de către Secretarul General.

3. Orice declarație făcută în virtutea celor două paragrafe precedente va putea fi retrasă în ceea ce privește orice teritoriu indicat în această declarație printr-o notă adresată Secretarului General. Retragerea va avea efect din prima zi a lunii care urmează după o perioadă de șase luni după aprobarea notei de către Secretarul General.

Articolul 25 – Rezerve

Nici o rezervă asupra dispozițiilor prezentei Convenții nu este admisă.

Articolul 26 – Denunțarea

1. Orice Parte poate în orice moment să denunțe prezenta Convenție adresând o notă Secretarului General al Consiliului Europei.
2. Denunțarea va avea efect din prima zi a lunii care urmează după o perioadă de șase luni de la primirea notei de către Secretarul General.

Articolul 27 – Notificare

Secretarul General al Consiliului Europei va notifica Statelor membre ale Consiliului și oricărui Stat care a aderat la prezenta Convenție:

- a. orice nouă semnare,
- b. depozitarea oricărui instrument de ratificare, acceptare, aprobare sau aderare,
- c. orice dată de intrare în vigoare a prezentei Convenții conform articolelor sale 22, 23 și 24,
- d. orice alt act, notă sau comunicare care are legătură cu prezenta Convenție.

Alcătuită la Strasbourg, la 28 ianuarie 1981, în limbile franceză și engleză, ambele texte fiind în egală măsură autentice, într-un singur exemplar ce va fi depus în arhiva Consiliului Europei. Secretarul General al Consiliului Europei va transmite câte o copie, autenticată în modul corespunzător, fiecărui Stat membru al Consiliului Europei și oricărui stat invitat să adere la prezenta Convenție.